

Κύριε διευθυντά, Θα ήθελα να δούμε μαζί πέντε-έξι νούμερα:

1) Δημόσιο έλλειμμα: Το ΑΕΠ του 2010 ήταν, είπανε, κάπου 230 δις και το έλλειμμα το μετρήσανε μετά τις διαπραγματεύσεις στο 10%, ήτοι έλλειμμα 23 δις. Ας θεωρήσουμε, καλόπιστα, ότι δε λένε πάλι ψέματα.

2) Δημόσιο χρέος: Μεσοσταθμικά, ο δανεισμός του Δημοσίου στα τέλη του 2010 ήταν, ας πούμε χονδρικά, 300 δις. Με επιτόκιο γύρω στο 4-4.5% χρειάζονται 12-13 δις, προφανώς

μόνο για τόκους, εφόσον το χρέος βαίνει αυξανόμενο και συνεπώς τα παλαιότερα χρεολύσια ανακυκλώνονται.

Είναι δύο, λοιπόν, τα προβλήματα, αλλά όλοι μιλάνε για το δεύτερο (του χρέους) που είναι το σοβαρότερο για τους δανειστές, κι ελάχιστοι μιλάνε για το πρώτο (του ελλείμματος) που είναι το σοβαρότερο για την ελληνική κοινωνία των πολιτών.

Δε χρειάζεται κανείς να είναι απόφοιτος οικονομικού πανεπιστημίου για να καταλάβει ότι από τα 23 δις που λείπουμε, αφού τα 13 πάνε σε τόκους, τα υπόλοιπα 10 θα συνεχίζουν να λείπουνε ακόμα κι αν αύριο μηδενιστεί το δημόσιο χρέος. Αυτό το 10ρικο είναι το περιβόητο πρωτογενές έλλειμμα. Και για να μετατραπεί το πρωτογενές έλλειμμα σε πρωτογενές πλεόνασμα, θα δοθεί σκληρή μάχη για την κατανομή των βαρών. Εύκολα καταλαβαίνει όποιος ζει σ' αυτήν τη χώρα, ότι για τα 10 δις που λείπουν, υπεύθυνο είναι το μεγάλο φαγοπότι της διαφθοράς και του παρασιτισμού που συνεχίζεται απρόσκοπτα.

Ανεξάρτητα από τον καυγά για το ποιος είναι ο καλός και ποιος ο κακός σ' αυτή την ιστορία, το δικό μου συμπέρασμα, που θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας, είναι ότι αφού οι δανειστές μας δεν επιθυμούν να συνεχίσουν να χρηματοδοτούν το ελληνικό πάρτι, υπάρχουν δύο ενδεχόμενα: ή θα πρέπει να σταματήσει το πάρτι, ή θα αρχίσουν να πεθάνουν κατά σειρά: (α) οι ασθενείς στα δημόσια νοσοκομεία (β) οι συνταξιούχοι (γ) οι μετανάστες (δ) οι άνεργοι (ε) όποιοι θα έχουν απομείνει. Επειδή αυτό δεν μπορούμε σαν κοινωνία να το επιτρέψουμε, το μεγάλο φαγοπότι πρέπει να σταματήσει τώρα. Αλλά για να σταματήσει το φαγοπότι τώρα, πρέπει να είμαστε κάθε βράδυ μετά τη δουλειά -όσοι έχουνε, ακόμα, δουλειά δηλαδή- στις πλατείες, απαιτώντας το.

Η σημερινή κυβέρνηση είναι άδικη, ασυντόνιστη, αναποτελεσματική και δέσμια των διαφόρων συντεχνιακών συμφερόντων που συνιστούν την εκλογική της πελατεία. Είναι κατώτερη των περιστάσεων, όπως κατώτερο των περιστάσεων είναι και το σύνολο του κατεστημένου πολιτικού συστήματος, που έχει παρόμοια χαρακτηριστικά. Εξαιρέσεις μεμονωμένων προσώπων, όπου υπάρχουν, απλώς επιβεβαιώνουν τον κανόνα.

Τι μπορούμε να κάνουμε; Απομένει στις τοπικές κοινωνίες να αυτοοργανωθούμε, να δικτυωθούμε μεταξύ μας και να αρχίσουμε να ανοικοδομούμε τα ερείπια που αφήνει πίσω της η εποχή των μπλε και των πράσινων καφενείων καθώς και των όψιμων παραφυάδων τους.

Η ανεργία, που προκαλεί η στάση της λοκομοτίβας της κατασκευαστικής δραστηριότητας που τόσα χρόνια ανεξέλεγκτη υποβάθμιζε όχι μόνο το φυσικό περιβάλλον της Κρήτης αλλά και το τουριστικό προϊόν μας, αλλά ταυτόχρονα δημιούργησε επιχειρηματικότητα και θέσεις εργασίας που τώρα χάνονται, εξελίσσεται σε επικίνδυνο κοινωνικό «κεκτημένο».

Οι μετανάστες τριγυρνάνε άνεργοι, μαζί σιγά-σιγά κι Έλληνες, άστεγοι και πεινασμένοι στους δρόμους των πόλεων μας. Προχθές, αναρωτιόμασταν όλοι αν είναι αλήθεια ότι τρώμε στην Ελλάδα ισπανικά αγγουράκια! Τα χωράφια είναι παρατημένα κι εμείς εισάγομε πατάτες από την Αίγυπτο και σκόρδα από την Κίνα. Πολλές φορές, από εξωγενείς παράγοντες όπως φτηνές και γρήγορες μεταφορές, χαμηλό εργατικό κόστος, καθετοποιήσεις, οικονομίες κλίμακας παραγωγής και μεσαζόντων -εκεί που απέτυχαν οι δικοί μας συνεταιρισμοί χώρεσαν πολιτικές καρτέλ κι άλλα κολπάκια που η Γενική Γραμματεία Εμπορίου γνωρίζει πολύ καλά αλλά δεν επεμβαίνει-, τα τοπικά προϊόντα δεν είναι ανταγωνιστικά ως προς την τιμή. Αλλά αν υπάρχουν άνεργοι πρόθυμοι να σκάψουν και να βάλουν σκόρδο και πατάτα, χωρίς όμως να τους διατεθούν κονδύλια για ν' αγοράσουν χημικά και να δηλητηριάσουν τις καλλιέργειές τους και μετά να δηλητηριάσουν και τα παιδιά τους, δεν θα ήταν καλό για την κοινωνία μας; Που είναι οι Περιφερειάρχες, οι Δήμαρχοι κι οι σύμβουλοι του «orengon.gr» να σχεδιάσουν και, κυρίως, να εφαρμόσουν ένα «φαστ-τρακ», όχι υπέρ των δανειστών αλλά υπέρ της κοινωνίας;

Με αρωγό τα ΜΜΕ, το πολιτικό σύστημα μας τρομοκρατεί με όλους τους δυνατούς τρόπους κι ύστερα έρχεται να πανηγυρίσει επειδή με τις «πρωτοβουλίες» του εξασφαλίζει 2,5 ευρώ για τον παραγωγό, προκειμένου να τυποποιηθούν κάποιες αμελητέες ποσότητες ελαιόλαδου, όταν ανάμεσά μας υπάρχουν ελαιοπαραγωγοί που βγαίνουν στα αμερικάνικα ράφια με 25-30 δολάρια τα 750ml. Γιατί δεν πάνε να τους βρούνε αυτούς τους ανθρώπους, να τους ρωτήσουνε πώς τα καταφέρανε κι αν μπορούν να τους μιμηθούνε; Η αιρετή περιφέρεια έκλεισε 5 μήνες δουλειάς. Τι έχουνε καταφέρει εκεί; Κι εν πάση περιπτώσει, αν έχει αργήσει η εκκίνηση για «τεχνικούς» λόγους, που είναι το σχέδιο; Κι αν δεν υπάρχει σχέδιο, που είναι οι θεσμοί της τοπικής κοινωνίας; Που είναι οι οργανώσεις; Όλοι, άραγε, περιμένουμε τους κινέζους να έρθουν να τα κάνουνε αυτοί αντί για μας, χωρίς εμάς;

Ακούω τους φίλους του οικολογικού ακτιβισμού να κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για την ερημοποίηση στη δυτική άκρη της Κρήτης από την υπεράντληση του υδροφόρου ορίζοντα. Αν ο Ο.Α.ΔΥ.Κ. (εκεί έχει περάσει ένας χρόνος και το «orengon.gr» ακόμα ψάχνει να βρει τον «καταλληλότερο» διευθυντή) δεν μπορεί να αναπτύξει ένα σχέδιο για μια μονάδα αφαλάτωσης που θα τροφοδοτείται από ένα μικρό αιολικό πάρκο για να αποκρουστεί η ερημοποίηση, κι αφού οι περιβόητες «Υποδομές Κρήτης Α.Ε.» έχουν πάει στις ελληνικές καλένδες, γιατί δεν το παίρνουν πάνω τους οι τοπικοί θεσμοί; Δεν είναι, τάχα, επιλέξιμη δράση; Και ανέργους επιστήμονες έχουμε ανάμεσά μας και επιχειρησιακά σχέδια θα μπορούσαν να εκπονηθούν γρήγορα, αξιόπιστα και φθηνά, χωρίς το βραχνά του κυκλώματος και της φάμπρικας παραγωγής ανεφάρμοστων και πολλές φορές φαιδρών μελετών, που απομυζεί πόρους δεκαετίες τώρα. Ας δούνε, για αρχή, οι γεωπόνοι φίλοι μας, αν ποτίζοντας στα Φαλάσαρνα για να σταματήσουμε την έρημο, μπορούμε να φυτέψουμε στα ξεραμένα χώματα. Ας φυτέψουμε δάφνες αν μπορούμε κι αν δεν κάνουν οι δάφνες, ας μας πούνε τι κάνει. Κάπου ανατολικότερα, διάβαζα, καλλιεργείται κάποια ξενική αλόη με εμπορικό ενδιαφέρον. Εμείς, θα μπορούσαμε να έχουμε ένα δαφνόδασος μετά τρία χρόνια, όχι όμως για να το κάψουμε ούτε για να πλέκομε και να πουλάμε, υποτελείς, δάφνινα στεφάνια στους τουρίστες των κρουαζιερόπλοιων. Ας παράξομε δαφνέλαιο. Σενάρια επιστημονικής φαντασίας, θα πείτε. Ίσως.

Μπορεί, βέβαια, να μην το χρειαζόμαστε το δαφνέλαιο, αλλά εγώ επιμένω και το χρησιμοποιώ ως παράδειγμα για να τονίσω ότι ο ποιοτικός έλεγχος, η τυποποίηση, το εμπορικό σήμα και η ανάπτυξη δικτύων είναι, για τον πρωτογενή τομέα, το τετράπτυχο της μεγιστοποίησης της υπεραξίας που υπαγορεύεται από τα υψηλά ελληνικά κοστολόγια. Άλλο να πουλās τυποποιημένο δαφνέλαιο υψηλής ποιότητας κι άλλο ματσάκια με δαφνόφυλλα στη λαϊκή αγορά. Όλοι αναχαράζομε τα ίδια λόγια, λέγοντας ότι το μέλλον βρίσκεται σ' αυτό το τετράπτυχο, αλλά δεν είναι ώρα πια να ξεκινάμε, επιτέλους το μακρύ δρόμο; Εγκλωβισμένοι στη λογική της ήσσονος προσπάθειας, βλέπομε να χάνεται κι άλλος χρόνος διότι δεν υπάρχουν ούτε όραμα ούτε ηγεσία που θα το υλοποιούσε. Ιδέες και προτάσεις γεννιούνται κάθε μέρα αλλά σκοντάφτουν και πέφτουν μέσα στη λάσπη της γραφειοκρατίας κι αν καταφέρουν να σηκωθούν από κει, προσκρούουν στους τοίχους των καθυστερημένων αντανakλαστικών μιας κοινωνίας που αν κι υποφέρει από πολλά, σήμερα εντονότερα υποφέρει από έλλειψη κεφαλαίων. Ταυτόχρονα κοπτόμαστε για τη χαμηλή απορροφητικότητα των ΕΣΠΑ: Ίδού ο ορισμός του οξύμωρου.

Δεν ξέρω τι λέτε εσείς, αλλά εγώ δε χάνω την υπομονή μου, θα πάω πάλι απόψε στην Πλατεία της Αγοράς.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία,
Αλέξανδρος Ι. Κατσανεβάκης
Χανιά, 1-6-2011